

Рішення суду щодо збільшення ціни за одиницю через ріст курсу валют

Рішення від 02.02.2023 Вінницького окружного адміністративного суду у справі [№ 120/8267/22](#)

Обставини справи: моніторингом встановлено, що в пункті 4.3.3 договору про закупівлю від 27.07.2022 № 515, укладеного за наслідком процедури закупівлі [UA-2022-01-20-001587-с](#), зазначено:

«...у разі зміни офіційного курсу НБУ Євро (978) більш ніж на 3 % відносно дати проведення аукціону закупівлі UA-2022-01-20-001587-с при остаточному розрахунку проводиться відповідне коригування сум, які підлягають сплаті за отриманий товар...Станом на дату проведення аукціону, за даними офіційного сайту Національного банку України <https://bank.gov.ua/>, офіційний курс євро становив 32,1943 грн, тобто вартість одного комплекту кузова тролейбуса становила 151 112,15 євро, або 4 864 950,00 грн з ПДВ».

Відповідно до додаткової угоди від 25.08.2022 № 1 до договору від 27.07.2022 № 515 сторонами встановлено ціну за одиницю 5 786 001,10 гривень. Проте згідно з даними <https://bank.gov.ua/> курс євро на 25.08.2022 становив 36,3053 грн, відповідно, вартість одного комплекту кузова тролейбуса мала становити 5 486 171,94 грн з ПДВ (151 112,15 євро x 36,3053 грн), відповідно, сума завищення вартості товару на 25.08.2022 складає 2 998 291,60 гривень: (5 786 001,10 – 5 486 171,94) x 10 комплектів.

Окрім того, згідно з додатковою угодою від 30.08.2022 № 2 до договору від 27.07.2022 № 515 сторони збільшили вартість, яка склала 5 825 636,58 грн за одиницю товару (151 112,15 євро x 36,554 грн), при цьому офіційний курс євро, за офіційними даними НБУ, становив 36,554 грн, відповідно, вартість одного комплекту кузова тролейбуса з урахуванням курсу євро складає 5 523 753,53 гривні. Як зазначено в пункті 2 Додаткової угоди від 30.08.2022 № 2 до договору від 27.07.2022 № 515, на підставі статті 631 Цивільного кодексу України (далі — ЦКУ) сторони домовились про розповсюдження даної ціни за одиницю виміру продукції (5 825 636,58 грн) на договірні відносини, які виникли до підписання даної додаткової угоди станом на 30.08.2022.

З урахуванням вищевикладеного, у результаті укладання додаткових угод з порушенням норм статті 631 ЦКУ станом на 30.08.2022 завищено вартість договору на суму 3 018 830,50 грн: (5 825 636,58 – 5 523 753,53) x 10 комплектів. Таким чином, замовник на порушення вимоги пункту 7 частини 5 статті 41 Закону збільшив ціну за одиницю товару на суму, яка не відповідає росту офіційного курсу євро. Такі дії можуть призвести до безповоротної втрати активів замовником.

Державна аудиторська служба України (ДАСУ)/відповідач зобов'язує замовника здійснити заходи щодо припинення зобов'язань за договором від 27.07.2022 № 515 з урахуванням укладених додаткових угод.

ДАСУ вважає, що належним та правильним для застосування курсу валют є курс, що існував саме на дату оприлюднення оголошення та обґрунтовує свою позицію частиною 3 статті 10 Закону України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон).

Натомість замовник/позивач зазначає, що застосував курс гривні щодо іноземної валюти євро саме на дату проведення аукціону і не допустив порушень положень Закону. Не погоджуючись із прийнятим висновком, замовник/позивач звернувся до суду.

Позиція суду: тендерна документація містить проєкт договору поставки, в пункті 4.3.3 якого зазначено, що в разі зміни офіційного курсу НБУ євро (978) більш ніж на 3 % відносно дати проведення аукціону закупівлі UA-2022-01-20-001587-с при остаточному розрахунку проводиться відповідне коригування сум, які підлягають сплаті за отриманий товар.

Беззаперечним є факт зміни курсу гривні до іноземної валюти відносно дат оприлюднення оголошення, проведення аукціону та укладення договору, внаслідок чого 25.08.2022 та 30.08.2022 укладено додаткові угоди з посиланнями на пункт 4.3.3 Договору, оскільки відбулась зміна офіційного курсу НБУ євро (978) більше ніж на 3 % відносно дати проведення аукціону закупівлі.

Відповідно до пункту 7 частини 5 статті 41 Закону істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, крім випадків, зокрема, зміни курсу іноземної валюти, що застосовуються в договорі про закупівлю, у разі встановлення в договорі про закупівлю порядку зміни ціни.

Суд звертає увагу, що пункт 4.3.3 Договору передбачає порядок зміни ціни і умову зміни курсу саме відносно дати проведення аукціону, а не оприлюднення оголошення.

Норми Закону не містять заборон чи застережень щодо порядку зміни ціни та розрахунків, які узгоджено сторонами Договору в пункті 4.3.3, а судом не встановлено порушень законодавства у змісті даного пункту Договору. Не встановлено також порушень при зміні істотних умов договору в разі зміни курсу іноземної валюти (пункт 7 частини 5 статті 41 Закону). **У Законі відсутній чітко визначений порядок застосування курсу іноземних валют на різних етапах закупівлі, не пов'язаних із оприлюдненням**

оголошення.

За таких обставин суд дійшов висновку, що підставою складеного висновку стали власні розрахунки відповідача, які базуються на застосуванні офіційного курсу валют на момент оприлюднення оголошення, а не на момент проведення аукціону, що не знайшло законодавчого обґрунтування під час розгляду справи. Враховуючи вищенаведене, суд вважає, що **викладені у висновку відповідача порушення не знайшли свого підтвердження під час розгляду справи, а тому є необґрунтованими.**

Суд не погоджується з позицією відповідача щодо визначення в оскаржуваному висновку такого способу усунення виявлених порушень, як вжиття заходів щодо припинення зобов'язань за договором від 27.07.2022 № 515, з урахуванням укладених додаткових угод.

Розірвання договору можливе у випадку його укладення з порушенням вимог частини 4 статті 41 Закону. Такий захід реагування у вигляді зобов'язання розірвати укладений договір про закупівлю, на думку суду, є виключним заходом, обрання якого можливе в разі, якщо виявлені порушення реально створюють якусь загрозу. У висновку про результати моніторингу закупівлі взагалі не йдеться про неефективне, незаконне, нецільове використання бюджетних коштів, що не узгоджується з вимогою Держаудитслужби. Вимога припинити зобов'язання за договором про закупівлю з переможцем публічної закупівлі, який сумлінно виконується сторонами, може призвести до безпідставного порушення майнових прав господарюючих суб'єктів — сторін договору.

На підставі викладеного та керуючись статтями 73, 74, 75, 76, 77, 90, 91, 94, 139, 241, 245, 246, 250, 255, 295 КАС України, суд вирішив Адміністративний позов задовольнити, визнати протиправним та скасувати висновок Держаудитслужби про результати моніторингу процедури закупівлі UA-2022-01-20-001587-с, стягнути на користь замовника понесені витрати по сплаті судового збору в розмірі 2 481,00 грн (дві тисячі чотириста одна грн) за рахунок бюджетних асигнувань Держаудитслужби.

Щоб завжди мати під рукою потрібну інформацію про адміністративну відповідальність, використовуйте зразок — [Шпаргалка уповноваженої особи замовника про адміністративну відповідальність](#). Знайти її ви можете в новій категорії розділу «Зразки документів» — [«Шпаргалки в закупівлях»](#).

За нагоди також читайте:

[«\(Не\)підтвердження коливання ціни на ринку газу: судова практика»](#);

[«Підтвердження коливання ціни довідкою ТПП, яка підтверджує зростання ціни в період, що передував укладанню договору про закупівлю»](#);

[«Підвищення ціни товару до 10 % у зв'язку з коливанням цін на ринку: „розривна“](#)

[практика Верховного Суду літа 2021 року»;](#)

[«Збільшення ціни після укладення договору: право чи обов'язок замовника?»».](#)

[Збірник судових рішень дуже легко знайти на порталі у розділі «Книги»:](#)

NOVINY | СТАТТІ | ІНСТРУМЕНТИ | КОНСУЛЬТАЦІЇ | НАВЧАННЯ | ТЕНДЕРНИЙ СУПРОВІД | ВІДЕО

Радник у сфері публічних закупівель
Все для закупівель на одному порталі

Підписатися

ЗАМОВНИКАМ ^ | УЧАСНИКАМ ^ | ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ ^ | ПРАВОВА БАЗА ^ | ЖУРНАЛИ | **КНИГИ** | ТЕСТИ

НОВИНИ ВІД РАДНИКА

07 ЛИСТОПАДА

09:47

ДПС щодо неможливості повторного переходу протягом календарного року зі сплати інших податків і зборів на спрощену систему з особливостями оподаткування

04 ЛИСТОПАДА

13:09

На порталі розміщено приклад договору про закупівлю електричної енергії з урахуванням особливостей

Алгоритм здійснення закупівель без використання електронної системи до 100 тис. грн, до 200 тис. грн та до 1,5 млн грн

"допорогові" закупівлі за особливостями | планування закупівель

У статті «Алгоритм відкритих торгів з 19.10.2022 за новими особливостями» ви отримали чітку таблицю, яка побудована на Законі України «Про...

Ганна Довгая

84 7 Листопада 2022

Журнал Радник
ПОРТАЛ + RADNUK.COM.UA
Унікальна пропозиція

«Онлайн-марафон для закупівельників: від початківця до експерта з публічних закупівель»
14 - 23.11.22, 11:00

Інфографіка від «РАДНИКА»

Більше важливої інформації про закупівлі під час війни читайте на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) у розділі [«Воєнний стан»](#).